

νά λέμε... Μὰ δὲ μοῦ λές, τόχανε σκεφτεῖ οἱ ἀρχαῖοι τὸ χαρουπάλευρο;... Ὁχι... Μπα! Αὐτῶν τὸ κεφάλια κόβανε, δὲν ἦταν κλούβια σὰν τὰ δικὰ μας... Κέλειται αὐτοὶ θὰ κάνανε κουμπάνια, ὅχι σὰν ἐμεῖς! Στὸ διάολο... νὰ ὁ βήχας...

Ἐγινε μιὰ διακοπὴ καὶ ἀκούστηκε τὸ βήχημά του ἑστέρνα.

—Βρε νὰ πάρει ὁ διάβολος, μέτνηξε... Δίχως ἄλλο θὰ ξανακούσωα χτέες τὸ βράδυ!...

Ὁ Ποίμης χαμογελοῦσε, ποὺ τὸν ἀκούγε. Εἶδε τὴν ἐπιθυμία, ποὺ τοῦχε ἔρδει τὴ νύχτα νὰ πιάσει μ' αὐτὸν φίλιν, νάσθει πάλι, ἀλλὰ σὰ νὰ παρουσιάστηκε ἀπὸ μακριὰ χωρὶς νὰ τοῦλὰ νὰ πλησιάσει.

Ἄλλοτε ὁ γέρος ὅμως, ποὺ νὰ τοῦ μιλήσει... Τώρα εἶχε δυὸ ἢ τρεῖς φροῆς ποὺ τοῦ κουθέντιαζε. Ἦσως ὁ ἀπολειτουργός, ἡ δυστυχία ξανάαν αὐτὸ τὸ καῖμα...

—Ἔτσι ποὺ λές, ξακολούθησε ὁ γέρος μεσότης, ἅμα τοῦπαρε ὁ βήχας. Μὴ βάζουμε τοὺς ἀρχαίους μὲ τοὺς σημερινούς. Οἱ ἀρχαῖοι... Τοὺς πιάνομε καὶ στὸ στόμα μας! Γιὰ βόλε, ἀκούς: βάλε μὲ τὸ νοῦ σου, δέκα χιλιάδες μονάχα, δέκα χιλιάδες περάσανε ὅλη τὴν Ἀσία. Θηρία σωστά! Ξέρεις γιὰ τί λέω: Ἄκούς: Ποὺ εἶχανε ἀργηγὸ τὸν Ξενοφῶντα... τὸν ξέρεις... Καὶ θὰ σοῦ πεῖ γιὰ τοὺς σημερινούς...

Τίποτα δὲν τοῦχε πεῖ ὁ Ποίμης γιὰ τοὺς σημερινούς.

Ὁ γέρος μεσότης ἔπαυσε. Ἀκούστηκε πάλι, τὸ βήχημά του. Σὲ λίγο γὰτι ἔρριξε κέκανε κρότο δυνατὸ καὶ ἄκουσε νὰ βλαστήμῃ.

Μὲ τί διάβολο ἔχει πάθει μὲ τοὺς ἀρχαίους καὶ μὲ τὸν Ξενοφῶντα! εἶπε ὁ Ποίμης μὲ τὸ νοῦ του.

Ποὺ ὁλίων ἡμερῶν τὸν εἶχε ἀκούσει στὸ διάδρομο νὰ μιῶν γιὰ τὸν Ξενοφῶντα καὶ τοὺς υἱοὺς, στὴν γυνὴ Ἐλένη, τὸν ἄντρα της καὶ τὰ παιδιὰ της. Καὶ μιλοῦσε δυνατῶς γιατί ὁ ἄντρας τῆς γυνὸς Ἐλένης κοίταζε λίγο. Καὶ τὸν ἀκούσε νὰ λέει γιὰ τὸν Ξενοφῶντα.

—Ὁ Ξενοφῶντας αὐτὸς, ἦτανε ἕνας βαρβάρους Ἀθηναῖος, ἕνας... μὲ μεγαλὸ τοικουότοτο... σὰν ποῖον νὰ τοῦμε; ποῖον... δὲν βοῖσκω!

Ὁ Ποίμης ἔτοιμάστηκε καὶ βγῆξε. Θὰ πῆγαινε γὰτι νάκουσσει, γιὰ νάγε' ὅταν πεινοῦσε. Αὐτὸ μόνο.

Ἄν' ἔξω βοῦξε τὴν γυνὴ Ἐλένη νὰ οἰσθεῖ κοντὰ πρὸς ἀνταίχια γυναιὰ τῆς γαλασίας. Μὰ καὶ αὐτὴ, ποὺ ἄλλοτε μόνο τὸν καλοετοῦσε μ' ἕνα ξηρὸ γαιρετικό, τώρα τοῦ μιλοῦσε.

—Πάτε ἔξω, ἔ: τοῦ εἶπε σηκώνοντας τὸ κεφάλι ἀπ' τὸ οἰσθίμιο. Δὲν πιστεύω νὰ πηγαίνετε γιὰ φαῖ: εἶνε προὐ δόγμα. Ἄ, σέ: τοῦλάχιστο, οἱ ἀργένιδες βοσκάζετε δὲ σωτᾶτε ὅμως καὶ ἐμεῖς! Ποὺ νὰ μῶς δώσω... Προσμένουμε δά, ἐρεῖνα τὰ πασάδια! Κτεῖναι τότε μέρες ποῦπανε νὰ μῶς μοιράσουν καὶ ποῖντα! Ποῖν κάμποσε μέρες γὰτι βοσκάμε, τώρα τοῦ... Ὅλο γόοα, ὅλο γόοα! Πρασίνισαν τὰ σῶφρα καὶ σὺν, σὺν θὰ πασινίσουν καὶ ἐμεῖς! Καλὸ πῶν, ποὺ τῶνομε πᾶς, καὶ αὐτὸ! Ἀλλὰ τί τᾶ γαίως, ποὺ πᾶνε νὰ σωθοῦνε! Νά, δὲν ἀκούτε, τί μαῖε ἡ γυνὴ Ἀρρήτωρ, δὲ ξέρω ἂν τὴν ξέρεις. Μαῖε σέφνει καὶ μένα γόοα. Μοῖνε σήμερον, πᾶς ἀρχίσανε καὶ λιγοστεύουν καὶ ὀχτήκε ὁ κόσμος στὰ

σπορδοῦλκία... Ἀκούτε! Στὰ σπορδοῦλκία, ποὺ οὔτε οἱ κατοίκους καὶ τὰ γουρούνια δὲν τὰ τῶνε... Κι αὐτὰ λέγουνε, πᾶς ἦταν φαρμοκαρό! Ἀλλ' ἡ πείνα... Ἄς κάνω τὸ σταυρό μου! Μὴ χειρότερα...

Αὐτὸς τὴν κοίταξε κάποτε, ποὺ μιλοῦσε, κοίταξε τὰ μάτια της, ποὺ ἦταν γεμάτα λύπη, ἀπελπισία, τὸ πρόσωπό της ποῦχε ἀδυνατίσει, καὶ τὴ λυπήθηκε. Ἀλλὰ μαζί σχεδὸν μὲ τὴ λύπη, τοῦ ἔρδει στὸ νοῦ, πᾶς ἦταν αὐτὰ τὰ μάτια, κείνο τὸ πρόσωπο, τί ἐκφραση εἶχαν, ὅταν πρὶν λίγο ἀπ' τὸν ἀπολειτουργό, γιατί εἶχε βραδύνει νὰ πληρώσει τὸ νοῖο, ἐπειδὴ ἦταν ἄρρωστος, εἶχε μπεῖ μέσ' στὸ δωμάτιό του, γιὰ νὰ τοῦ ζητήσει τὸ νοῖο.

—Θὰ σιᾶσουν τὰ πράγματα, τί θὰ κάνουν... τῆς εἶπε ὅμως ποὺ τοῦ θῆκε τὰ λόγια τοῦ Νάσσα.

Κεῖνη τὴ στιγμή φάνηκε νάχονται δυὸ ἀπ' τὰ παιδιὰ της. ἕνα κοριτσάκι καὶ ἕνα ἀγοράκι.

—Νὰ γι αὐτὰ φοβάμαι, τοῦ εἶπε καὶ τᾶδειξε, γι αὐτὰ, ποὺ εἶνε στὴν ἀνάπτυξη! Αὐτὰ θέλουνε ψωμί...

Ὁ Ποίμης τώρα, πρόσεξε, πᾶς τὰ μαγοιλάκια τῆς τὰ στοργυλά, εἶχανε γίνει ἴσια μὲνα λακκάκι στὴ μέση, καὶ τὸ ῥοδίνο τους χόμα εἶχε χαθεῖ.

—Ψωμί, χωρὶς ψωμί τὸ παῖ, πᾶς θὰ κάει!.

Ἄν' εἶχαν...

Τὰ μικρὰ εἶχανε σταθεῖ κοντὰ τους.

Ἐφαγε, χτέες τοῦ φορονάρη τὸ παιδί στὸ κεφάλι... τοῦ εἶπε τὸ ἀγοράκι μὲ μιὰ φωνὴ γοντοῦ, σὰν ἀντοῖνα. Ἐγει μιὰ κεφάλια τόση, νά... Καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ γιγτήκανε πάνω του ὅλα καὶ τοῦ δώσανε... Σὺ θὰ τοῦς, ψωμί, τοῦ λέγανε, γι αὐτὸ ἔχεις γοντὸ κεφάλι. Νά, καὶ τοῦ δίνανε...

Στὸ δρόμο τὰ παιδάκια ὅλα στὴ γραμμή, πῆγαν νὰ πέσα ἔχοντας καὶ σημαία τώρα. Τὰ κοιτάσθελαι ἀκολοῦθοῦσαν.

—Κλίνετε ἐπὶ δεξιὰ... ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ νὰ προστάζει.

Μὲ τὰ ξύλα στὸν ἄντρο καὶ τὰ γόοτινα κρόνη στὰ κεφάλια βάδιζαν μὲ δῆμα. Ἡ ἀσπρη σημαία κυμάτιζε.

Ὁ μαῖσος σκύλος τοῦ ἀντικουνοῦ σπιτιοῦ καθήστος ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα του, τὰ κοίταζε.

(Ἀκολοῦθε)

Η ΝΕΚΡΟΚΑΣΣΑ

Μὴν τρέχεις ἔτσι βιαστικός: Καλὸ παιδί!
Στάσον! καὶ πάρε ἐδὼ σιμὰ μου λίγη ἀνάσσα!
Χάση θὰ σὺχουν, ἂν τραβᾷς βραδύ-βραδύ
νὰ φτάσεις κεῖ ποὺ πᾶς μ' αὐτὴ τὴ νεκροκάσσα.

Ξέρεις τί λέω: Στὰ μάτια μου ἔτσι ὅπως χτεπᾶν
μὲ τὴν δολόμανρη ἀσημόπλεχτη στολή της:
Ἄω, μήπως τάχα καὶ γιὰ μὲ μπορεῖ νὰ πᾶν
σὰ νὰ τὴν ἔφκιασε στὰ μέτρα μου ὁ τεχνίτης!

Μὴ μὲ τὰ λόγια μου, μὲ παίρνεις γιὰ τρελό!
Ἀκούμπησέ την' δῶ στὸ πλάι μου λίγο χάμον.
Ξεσκέπασέ την, παλικάρι μου καλό,
Νὰ κλείσω πόθους μέσα ἐκεῖ καὶ τὰ ὄνειρά μου!